

Familierechtbank Antwerpen (afd. Antwerpen), 8 december 2017
16/3683/B

Huwelijk – erkenning – artikel 27 WIPR – artikel 21 WIPR – openbare orde – artikel 146bis oud BW – schijnhuwelijk

Mariage – reconnaissance – article 27 CODIP – article 21 CODIP – ordre public – article 146bis C.civ. – mariage simulé

In zake: A.R.V. Nr.16/3683/B

Gezien voorgaand verzoekschrift op 15 november 2016 aangeboden door meester V. Vandermeeren, advocaat, kantoor houdende te 2020 Antwerpen, Tontoonstellingslaan 78, voor en namens:

1. A. M.,

geboren te [...] (Marokko) in [...], van Marokkaanse nationaliteit en wonende te [...] (Antwerpen), [...],

2. S. M.,

geboren te [...] (Marokko) op [...] en wonende te [...] (Marokko),
keuze van woonst doende ten kantore van zijn raadsman meester V. Vandermeeren, te 2020 Antwerpen, Tontoonstellingslaan 78.

1. Procedure

De rechtbank heeft onder meer kennis genomen van:

- het verzoekschrift, neergelegd ter griffie op 15 november 2016,
- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, mevrouw S. De Schutter, voor de procureur des Konings dd. 12 mei 2017,
- de stukken.

Verzoekster en de raadsman van verzoekers werden gehoord in raadkamer op 10 november 2017.

De heer Erik De Bock, substituut van de procureur des konings, heeft het schriftelijk advies van het openbaar ministerie hernomen. Namens verzoekers werd mondeling gerepliceerd.

2. Verzoek

Het verzoekschrift beoogt de erkenning van het huwelijk, afgesloten tussen verzoekers te Nador (Marokko) op 3 juni 2013.

De ambtenaar van de burgerlijke stand te Antwerpen, district Berchem, heeft op 10 september 2015 beslist dit huwelijk niet te erkennen.

Verzoekers hebben bij toepassing van artikelen 27 en 23 WIPR beroep ingesteld tegen deze beslissing.

3. Beoordeling

Ingevolge artikel 27 §1 WIPR wordt een buitenlandse akte - waaronder een buitenlandse akte van burgerlijke stand - in België door alle overheden erkend zonder dat een beroep moet worden gedaan op enige procedure, indien haar rechtsgeldigheid wordt vastgesteld volgens het recht van het land waarin de akte werd opgemaakt en de grondvoorwaarden overeenkomstig het toepasselijke recht werden nageleefd, mede rekening houdend met art. 21 (de openbare orde-exceptie) en art. 18 (wetsontduiking) WIPR.

Volgens artikel 18 WIPR, dat betrekking heeft op de wetsontduiking, wordt voor de bepaling van het toepasselijk recht in een aangelegenheid waarin partijen niet vrij over hun rechten kunnen beschikken - zoals in alle aangelegenheden betreffende het personeel statuut - geen rekening gehouden met feiten en handelingen gesteld met het enkele doel te ontsnappen aan de toepassing van het door deze wet aangewezen recht.

Artikel 21 WIPR bepaalt dat de toepassing van een bepaling uit het door deze wet aangewezen recht geweigerd wordt, voor zover zij tot een resultaat zou leiden dat kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde. Bij de beoordeling van deze onverenigbaarheid wordt inzonderheid rekening gehouden met de mate waarin het geval met de Belgische rechtsorde is verbonden en met de ernst van de gevolgen die de toepassing van dat buitenlands recht zou meebrengen.

Wat de huwelijkstoestemming betreft, werd bij art. 12 van de Wet van 4 mei 1999 (B.S.1 juli 1999) een artikel 146bis in het Belgisch Burgerlijk Wetboek ingevoegd, dat een materiële IPR-norm inhoudt ten aanzien van huwelijken waarbij een vreemdeling betrokken is.

Art. 146bis bepaalt: "Er is geen huwelijk wanneer, ondanks de gegeven formele toestemmingen tot het huwelijk, uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens één van de echtgenoten kennelijk niet gericht is op het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van gehuwde."

In zoverre het vreemde recht niet sanctionerend zou optreden tegen geveinsde huwelijken kan elke Belgische overheid op grond van de Belgische internationaal-privaatrechtelijke openbare orde een huwelijk weigeren te erkennen wanneer het er in hoofde van beide partners of één van hen enkel op gericht is een verblijfsrechtelijk voordeel te verkrijgen voor één van de echtgenoten. Het huwelijksinstituut is immers een wezenlijk bestanddeel van het Belgisch rechtsbestel en een miskennis van dat instituut maakt een schending uit van de Belgische openbare orde en geeft aanleiding tot de toepassing van art. 21 WIPR.

Het verkrijgen van een verblijfsrechtelijk voordeel door het huwelijk volstaat dus op zichzelf niet om te besluiten tot de nietigheid van het huwelijk. Het betrachten van een verblijfsvoordeel, een materieel voordeel of om het even welk huwelijksvoordeel is immers legitiem en zeker niet onverenigbaar met de werkelijke wil om te huwen voor zover de aanstaande echtgenoten naast het beogen van een huwelijksvoordeel ook de bedoeling

Helemaal niet gehad om een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen. Uit een geheel van omstandigheden moet dus ook blijken als minstens één van de echtgenoten niet de intentie had een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen.

De geldigheid van reeds afgesloten huwelijk dient te worden beoordeeld op het tijdstip van de

huwelijksafsluiting, zij het dat de rechtbank rekening kan houden met alle elementen die nadien aan het licht komen.

Het behoort aan de weigerende instantie en het openbaar ministerie om hun argumenten, dat verzoekers zich schuldig zouden hebben gemaakt aan wetsontduiking ofwel het huwelijk van bezoekers enkel zou gericht zijn op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel, met objectieve gegevens te staven.

In deze zaak zijn er elementen voorhanden die mogelijk op een schijnhuwelijk zouden kunnen wijzen.

De voorgebrachte objectieve gegevens volstaan naar het oordeel van rechtbank echter niet om er met zekerheid te kunnen uit afleiden dat het huwelijk van bezoekers enkel zou gericht zijn op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel.

De informatie die werd verzameld door het openbaar ministerie zit voor zover ze bekeken wordt in het licht van de globaliteit van het dossier de geloofwaardigheid van verzoekers aangaande hun intentie om samen een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen niet op losse schroeven.

Of één en ander al dan niet volgens de strikte Marokkaanse tradities is verlopen kan dan wel in vraag gesteld worden, doch de realiteit is nu éénmaal dat het des mensen is om af te wijken van de tradities en ze te kneden naar de eigen behoeften.

Tijdens de ondervraging van verzoekster op 10 november 2017 kwam zij overigens voldoende zelfzeker over om haar beweerde zwakke sociale positie ernstig in twijfel te trekken.

Wat verzoeker heeft verklaard tijdens zijn interview op 2 juli 2015 correspondeert in hoge mate met bovenstaande chronologie.

In hun globaliteit genomen bevatten de verklaringen van verzoekers omtrent hun kennismaking, het verloop van hun relatie en de wederzijdse kennis van elkaar en hun familie geen noemenswaardige tegenstrijdigheden van die aard dat ze niet ook zouden kunnen opduiken bij de ondervraging van reeds lang gehuwde personen bij wie niet de minste twijfel bestaat over hun oprechte intenties.

Het mag dan zijn dat een aantal elementen vragen kunnen oproepen en tot voorzichtigheid kunnen aanzetten, maar het louter stellen van vragen en uiten van twijfels volstaat niet als bewijs indien tegenover de vragen en twijfels een aannemelijke uitleg wordt naar voor gebracht die vervolgens niet wordt weerlegd door de weigerende instantie en/of het openbaar ministerie.

Het wordt in generlei mate betwist dat verzoekers met hun huwelijk ook een verblijfsrecht in België voor verzoeker beogen, maar tegelijk wordt benadrukt dat er wel degelijk sprake is van een absolute wens om een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen.

Verzoekers brengen in dat verband tal van bewijselementen bij (onder meer foto's, paspoort, bewijzen van vliegtuigreizen en van telefoongesprekken, geldstortingen en de gezamenlijke aankoop van een appartement in Marokko), die een intens contact aannemelijk maken.

Verzoekster blijkt sinds het huwelijk jaarlijks minstens twee maal naar Marokko te reizen om samen te zijn met verzoeker (zie hoger). Het is waar dat foto's kunnen geposeerd zijn en dat aan dossieropbouw kan worden gedaan, zoals het openbaar ministerie voorhoudt, doch in casu wordt minstens aannemelijk gemaakt dat verzoekers een echte relatie hebben, terwijl eigenlijk geen enkel concreet element in het dossier op het tegendeel wijst.

Dat niet onmiddellijk een visumaanvraag werd ingediend getuigt wellicht eerder van respect voor het verloop van het onderzoek, ingesteld op vraag van de ambtenaar van de burgerlijke stand, dan van een gebrek aan haast om herenigd te zijn, temeer daar er regelmatig contact was in Marokko (zie hoger).

Verder kan het leeftijdsverschil van 11 jaar (verzoekster is ouder dan verzoeker) niet doorslaggevend zijn, nu het niet samengaat met andere bezwarende elementen, die in casu wel degelijk ontbreken.

Omtrent de oprechte bedoelingen van verzoekers mag het openbaar ministerie dan wel zijn twijfels hebben, doch bij gebrek aan een minimaal bewijs van het tegendeel moet worden aangenomen dat het huwelijk niet enkel is gericht op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel.

Rekening houdend met het geheel van de dossiergegevens, waaronder de door verzoekers voorgelegde stukken, staat niet met voldoende zekerheid vast dat de verzoekers ten tijde van de huwelijkssluiting louter verblijfsrechtelijke voordelen beoogden te bekomen voor verzoeker en geen duurzame levensgemeenschap voor ogen hadden.

Bijgevolg acht de rechtbank het verzoek tot erkenning van de buitenlandse huwelijksakte en tot overschrijving ervan in de registers van de burgerlijke stand gegrond.

OM DEZE REDENEN, DE RECHTBANK

Stelt vast dat de wet op het taalgebruik in gerechtszaken is nageleefd.

Alle verdere en strijdige middelen verwerpend.

Verklaart het verzoek toelaatbaar en gegrond en zegt voor recht dat de huwelijksakte van verzoekers, opgemaakt te Nador (Marokko) op 3 juni 2013, voldoet aan de voorwaarden tot erkenning ervan conform artikel 27 §1 WIPR.

Legt de kosten ten laste van verzoekers.

Dit vonnis werd uitgesproken op acht december tweeduizend zeventien in raadkamer van de Kamer F2, die samengesteld was uit:

H. Smeyers, rechter,

E. De Bock, substituut procureur des Konings,

A. Rasschaert, griffier.